

Հավելված N 2
 ՀՀ կառավարության 2014 թ.
 սեպտեմբերի 25-ի նիստի N 40
 արձանագրային որոշման

**ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ՄՆՈՒՑՄԱՆ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ 2015-2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ**

h/h	Միջոցառում	Կատարման ժամկետ	Պատասխանատու կատարող	Ֆինանսավորման ակնկալվող աղբյուրները
	1	2	4	5
<i>I. Երեխաների սնուցման բարելավմանն ուղղված քաղաքականությունների զարգացում և օրենսդրության բարելավում</i>				
1.	«Երեխաներին կրծքով կերակրման խրախուսման ազգային ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ կառավարություն	2015թ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն,	Ֆինանսավորում չի պահանջում
2.	«Առողջ դպրոցներ» նախաձեռնության շրջանակներում դպրոցներում երեխաների առողջ սնուցման և ֆիզիկական ակտիվության սկզբունքների ներառմամբ առողջությունը խթանող քաղաքականության մշակում	2015- 2016թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
3.	Երեխաների կրթական հաստատություններում, սպորտային միջոցառումների և ժամանցի վայրերում հազեցած ճարպերի, տրանսճարպերի, ազատ շաքարների և աղի բարձր պարունակությամբ ոչ առողջ սննդի վաճառքը արգելելու	2017- 2018թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ կրթության և	Ֆինանսավորում չի պահանջում

	նպատակով գործող օրենսդրության վերլուծություն և առաջարկությունների ներկայացում ՀՀ կառավարություն:		գիտության նախարարություն ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
II. Երեխաների սնուցման կարգավիճակի բարելավմանն ուղղված ծրագրային պլանավորված միջոցառումների խթանում				
4.	«Մանկանը բարեկամ ծննդատներ» նախաձեռնության շարունակական ներդրում հանրապետության ծննդատներում:	2015թ. և շարունակական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ մարզպետարաններ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
5.	«Մանկանը Բարեկամ» նախաձեռնության շարունակական ներդրում հանրապետության պոլիկլինիկաներում:	2015թ. և շարունակական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ մարզպետարաններ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ

6.	Կրծքի կաթի փոխարինիչներով շարունակական ապահովում ՄԻԱՎ-վարակակիր մորից ծնված և ֆենիլկետոնուրիայով հիվանդ երեխաներին:	2015թ. և շարունակական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ պետական բյուջե
7.	Ցորենի այլուրի հարստացման հայեցակարգի և գործողությունների ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացում	2015-2018թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
8.	Յողի անբավարարության դեմ պայքարի միջացառումների շարունակական իրականացում` 1) կերակրի աղում յողի պարունակության շարունակական մոնիթորինգի իրականացում 2) մեզի մեջ յողի մակարդակի վերաբերյալ հետազոտության անցկացում 3) յողի անբավարարությամբ պայմանավորված վահանաձև գեղձի հիվանդությունների վիճակագրական հաշվետվության ձևերի մշակում և ներդնում 4) յողի անբավարարությամբ պայմանավորված հիվանդությունների կանխարգելման քարոզչություն	2015-2020թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
9.	Դպրոցներում երեխաների առողջ սնուցման և ֆիզիկական ակտիվության սկզբունքների ներառմամբ առողջությունը խթանող քաղաքականությունից բխող ծրագրերի և իրագրված միջոցառումների իրականացում	2016 թ. և շարունակական	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Երևանի քաղաքապետարան	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ

			(համաձայնությամբ), ՀՀ մարզպետարաններ Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ (համաձայնությամբ)	
10.	Մինչև 5 տարեկան երեխա ունեցող անապահով ընտանիքների սննդապահովման ծրագրերի իրականացման հնարավորության դիտարկում:	2016-2018թթ.	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Ֆինանսավորում չի պահանջում
11.	«Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրի շարունակական ներդրում հանրապետության ողջ տարածքում:	2015-2020թթ.	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն:	ՀՀ պետական բյուջե ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
III. Երեխաներին ծառայություններ մատուցող բժշկական կազմակերպությունների և կրթական հաստատությունների կարողությունների հզորացում և երեխաների սնուցման կարգավիճակին և գործելակերպին նպաստող միջավայրի ստեղծում				
12.	Ծննդոգնության ծառայություններ մատուցող բժշկական կազմակերպությունների և առողջության առաջնային	2015 և շարունակա	ՀՀ առողջապահության	ՀՀ օրենքով չարգելված

	պահպանման ոլորտի բուժաշխատողների համար նախատեսված «Կրծքի և վաղ հասակի երեխաների սնուցման գործելակարգի վերաբերյալ» ուղեցույցների ներդրման ընդլայնում Երևանում և հանրապետության մարզերում	կան	նախարարություն	այլ աղբյուրներ
13.	<p>Երեխաների սակավարյունությունների և սնուցողական միկրոտարրերի անբավարարության կանխարգելման գործելակերպին նվիրված ազգային ուղեցույցների, կրթական նյութերի մշակում` բուժաշխատողների համար</p> <p>1) Սակավարյունության կանխարգելման և բուժման ուղեցույցների լրամշակում</p> <p>2) Յոդի անբավարարության հետևանքների և դրանց կանխարգելման վերաբերյալ ուղեցույցների մշակում</p>	2015-- 2017թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն,	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
14.	Դպրոցահասակ երեխաների և դեռահասների առողջ սնուցման և ֆիզիկական ակտիվության վերաբերյալ ուղեցույցների մշակում, բուժաշխատողների (Ա.Ա.Պ բժիշկներ, բուժքույրեր, դպրոցական բուժքույրեր) շարունակական կրթում	2016- 2020թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
15.	<p>Երեխաների սնուցման և առողջ ապրելակերպի հարցերում հանրակրթական հաստատությունների մարդկային ռեսուրսների հզորացում, մասնագիտական գիտելիքների և խորհրդատվական հմտությունների բարելավում`</p> <p>1) հանրակրթական հաստատությունների մանկավարժական անձնակազմի համար նախատեսված` դպրոցահասակ</p>	2016թ. և շարունակա կան	ՀՀ առողջապահության նախարարություն,	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		2016- 2017թթ.	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

	<p>երեխաների առողջ սնուցման և ֆիզիկական ակտիվության վերաբերյալ ուղեցույցների մշակում</p> <p>2) հանրակրթական հաստատությունների մանկավարժական անձնակազմի վերապատրաստում՝ երեխաների առողջ սնուցման և ֆիզիկական ակտիվության սկզբունքների և գործելակերպի վերաբերյալ</p>		<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>	
		<p>2017-2020թթ.</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p> <p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ</p>
<p>IV. Համայնքին, ընտանիքին ուղղված հանրային իրազեկման աշխատանքներ, քարոզչություն</p>				
<p>16</p>	<p>Երեխաների սնուցման ռազմավարության հանրային իրազեկման միջոցառումների ծրագրի մշակում և իրագործում</p> <p>1) Մամլո հաղորդագրություն, կլոբ սեղան զանգվածային լրատվության միջոցների համար:</p> <p>2) Կոնֆերանսներ, քննարկումներ՝ հնարավոր դոնորների, միջազգային կազմակերպությունների ներկյացուցչությունների և հասարակական կազմակերպությունների հետ:</p>	<p>2015թ.և շարունակական</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն,</p> <p>Զանգվածային լրատվության միջոցներ (համաձայնությամբ)</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ</p>
<p>17.</p>	<p>Միջոցառումներ ուղղված համայնքին, ընտանիքին, ծնողներին , մայրերին /խնամողներին՝</p> <p>1)Ծնողների/խնամողների համար երեխայի սնուցման և խնամքի հարցերին նվիրված կրթական նյութերի մշակում</p>	<p>2015թ. և շարունակական</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ</p>

	(գրքույկներ, հուշաթերթիկներ, պաստառներ, խաղեր, ֆիլմեր և այլն) և ուսուցողական դասընթացների կազմակերպում: 2) ԶԼՄ-ների միջոցով ծնողների իրազեկմանն ուղղված սոցիալական մոբիլիզացիայի ծրագրերի իրագործում (հեռուստահաղորդաշար, «Կրճքով սնուցման խրախուսման շաբաթ», ռադիոշարք և այլն) 3) «Մայրերի աջակցության» խմբերի տարածմանն ուղղված միջոցառումների խթանում:			
18	Երեխաների սնուցման հիմնախնդիրներին նվիրված գիտագործնական կոնֆերանսների կազմակերպում՝ խնդրին առնչվող բոլոր շահագրգիռ կողմերի ներգրավմամբ:	2015թ. և պարբերաբար	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
<i>Իրավիճակի գնահատման, տեղեկատվության հավաքագրման և վերլուծության և երեխաների սնուցման կարգավիճակի մոնիտորինգի համակարգի բարելավում</i>				
19.	Հայաստանի ժողովրդագրական և առողջական հարցերի հետազոտության շրջանակներում երեխաների սնուցման կարգավիճակի գնահատում	2015-2016թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն (համաձայնությամբ)	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
20.	Երեխաների սնուցման վերաբերյալ պարբերականների /հրապարակումների մշակում՝ իրավիճակի շարունակական հսկողության/մոնիտորինգի տվյալների, այդ ոլորտին առնչվող ազգային և միջազգային(ԱՀԿ) նյութերի և	2015թ. և շարունակական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ

	նորությունների պարբերական հրատարակմամբ:			
21.	<p>Երեխաների սնուցման իրավիճակի և այդ ոլորտում առկա գործելակերպի գնահատման և շարունակական հսկողության համակարգի ստեղծում.</p> <p>1)Մոնիտորինգային խմբերի ստեղծում, շարունակական հսկողության իրականացում, իրավիճակի պարբերական գնահատում, արդյունքների վերլուծություն</p> <p>2)Մոնիտորինգի արդյունքների պարբերական հրատարակում, առաջարկությունների ներկայացում և հետագա միջոցառումների մշակում</p>	2015-2020թթ. պարբերական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
22.	«Մանկանը Բարեկամ» նախաձեռնության ներդրման գործընթացի գնահատում առողջության առաջնային պահպանման համակարգի բուժհաստատություններում	2015-2020թթ.. պարբերական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ մարզպետարաններ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
23.	«Մանկանը Բարեկամ» նախաձեռնության ներդրման գործընթացի գնահատում ծննդօգնության բուժհաստատություններում	2015-2020թթ.,	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ մարզպետարաններ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
24.	Նեոնատալ ծառայության, այն թվում կրծքով սնուցման կազմակերպման գործելակերպի գնահատում հանրապետության մակարդակով:	2015թ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ

25.	Վաղ հասակի երեխաների աճի և զարգացման մոնիտորինգի համակարգի մշակում և ներդրում:	2015թ. և շարունակական	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
26.	Մնուցման ազգային հետազոտության իրականացում երեխաների թերսնուցման և սնոցողական միկրոտարրերի անբավարարությամբ պայմանավորված հիվանդությունների տարածվածության գնահատմամբ, այդ թվում վիտամին Ա-ի և Դ-ի անբավարարության տարածվածության վերաբերյալ հետազոտությունների անցկացում և դրանց արդյունքների հիման վրա ծրագրային անհրաժեշտ միջոցառումների պլանավորում և իրականացում	2015-2020թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն (համաձայնությամբ)	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
27.	Դպրոցահասակ երեխաների սնուցման կարգավիճակի գնահատում, մոնիտորինգի մեխանիզմների մշակում	2015-2020թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ
28.	Երեխաների ուսման, սպորտային միջոցառումների և ժամանցի վայրերում հազեցած ճարպերի, տրանսճարպերի, ազատ շաքարների և աղի բարձր պարունակությամբ սննդի գովազդի և վաճառահանման իրավիճակի ուսումնասիրություն և գնահատում	2015-2016թթ.	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբուրներ

